

J A R O S L A V B E N E Š

ROZHRAŇÍ STÍNŮ

ROZHRANÍ STÍNŮ

Jaroslav Beneš

Následující příběh je smyšlený a jakákoliv podobnost se skutečnými žijícími postavami, lokacemi, institucemi či událostmi je čistě náhodná.

STARONOVÝ JOB

„Ahoj Ludvo! Vypadáš báječně!“ vybafnul jsem na rtuťovitého chlapíka, který se nervózně přehraboval v aktovce na spisy.

Ludva Nikitin vyskočil jako čert z krabičky, jakmile mě spatřil.

„Jó, ty taky. Je vidět, že ti ta zdravotní dovolená prospěla. Hůlku si tadyhle opři a pohodlně se posad!“ vyzval mě, odsunul židli a udělal mi dostatek místa.

„Zdravotní dovolená? Tobě se to lehce řekne, Ludvo. Kdybych tě neznal, tak bych si myslel, že si ze mě děláš prdelky,“ zazubil jsem se, opatrně se posadil a opřel hůlku o opěradlo vedlejší židle, jak mi ostatně sám ukázal. „Pro mě jsou teďka všechny židle nepohodlné.“

„Nemůžeš se pořád narovnat?“

„I kde! Tlačí mě šrouby v zádech.“

„Aha. Kolik jich tam máš?“

„Čtyři. Ale k pocitu nepohodlí to úplně stačí. Jsou jen těsně pod kůží.“ Najednou jsem se zahleděl na Ludvovu tvář. „Poslyš, ty boxuješ?“

„Co?“

„Všimnul jsem si, že máš podlitinu dost nešikovně zapatlanou mejkapem na lící kosti.“

„Jó, tohle. Nehoda. Ujely mi nohy a třísknul jsem se o auto. Mám k tomu naražený i loket. A nechtěl jsem, aby to blbě vypadalo. Však víš, na klienty nepůsobí rozbitá dršťka úředníka dobře,“ zašklebil se.

„Aha...“ Zdůvodnění se mi nezdálo, ale přešel jsem to mlčením.

Nikitin potřásl hlavou a objednal černou kávu pro sebe a mátový čaj pro mě. Setkali jsme se v cukrárně jako za starých časů. Moc zákazníků tu ale neměli, asi kvůli těm nadoblačným cenám.

S Ludvou jsem se znal už pár sezón. Pracovali jsme ve stejné firmě, já v servisní organizaci a Ludva někde na likvidaci škod v pojišťovně. On té firmě honosně říkal agentura. Jednalo se o malou městskou pojišťovnu, která se skládala ze tří částí: obchodní, likvidační a servisní. Obchodníci prodávali sliby a likvidátoři, takzvaní *škodaři*, potvrzovali oprávněným poškozeným peníze za utrpěné újmy, jinými slovy – plnili závazky vyplývající ze smluv. Servisní organizace nepatřila nikam, stála samostatně. Pro úředníky na tzv. centrále, která všechny zastřešovala, prováděla tu černotu, práci ohledně vyšetřování a dokazování, ale patřilo k ní i malé oddělení IT. Byl jsem její součástí a zabýval se právě takovou, řeklo by se, až výzkumnou prací. Jako zaměstnanec jsem stál tak trochu mimo obchodní i likvidační část, ale viděl pod pokličku všem. I hantýrku měla každá část sekce trochu jinou. Obchodníci kavky škubali. Likvidátoři, tedy referenti-ohodnocovatelé, se je zase

snázili doběhnout, aby firma plnila co nejméně. No, prostě takové hrátky.

U mě končily případy, do kterých se nikomu nechtělo, a ústředí pak jen slízlo smetánku a rozdělovalo si odměny. Tohle byl zřejmě takový případ.

„Nezapomněl jsem,“ zamrkal na mě a usmál se pod vousy, když mi přisunul šálek s čajem. „Nechceš támhle tu rakvičku, nebo indiána?“ Ukázal za sebe k vitríně s vystavenými všemožnými pamlsky.

„Kvůli čaji ani rakvičkám za stovku tu přece nejsme. Co pro mě máš? V telefonu jsi byl tajemnější než hrad v Karpatech.“

„Na úvod bych ti měl říct, že vaše servisní organizace ztratila právní subjektivitu a byla jaksi začleněna do firmy jako divize. Prý je to moderní. Chápeš, ne?“

„Moc ne. To jako už nejsem zaměstnanec?“

„Samozřejmě že seš! Všechno přeci fungovalo, ne? Pracovní smlouva ti poběží dál, prachy ti budou dál chodit na účet..., jen došlo k drobné změně. Vyměním ti pracovní smlouvu. Což je důležité zvláště teď, když tě doktoři uschopnili.“

„Moment! Jak to – doteďka?“

Sáhnul do aktovky.

„Protože to bylo všechno tak nějak narychlo, tak tu mám pro tebe k podpisu novou zaměstnaneckou smlouvu. Samozřejmě, jak říká tadyhle průvodní dopis, tvoje zkušenosti by agentura ráda využila k dalšímu rozvoji a protože budeš čelit novým budoucím výzvám... bla, bla, bla... Ty bláboly snad už číst ani nemusím.

Však to znáš! Tuhle pracovní smlouvu mi podepiš, práce stejná, peníze stejné, akorát už nejsi pod hlavičkou servisní organizace.“

Poslušně jsem podepsal. Ludva sbalil papíry a předhodil mi další papír.

„Tak! Vítej v klubu. No, a tady máš smlouvičku na speciální prácičku. Hlavouni usoudili, že by tě byla škoda nevyužít, a tak nabízejí bonus. Je to smlouva o provedení práce s nadstandardní cílovou odměnou, pokud se vše povede.“

Při letmém pohledu na papíry jsem tichounce hvízdнул.

„Smlouvičku na speciální prácičku? To jsou těžké miliony! Snad jste nepojistili svatý grál?“

Obrátil oči v sloup a s útrpnou teatrálností si povzdychl.

„Proč já?“ poklepal jsem ukazovákem na papíry někde v místě uvedené cílové odměny.

„Hausnera znáš, ne? Stalo se z něj za poslední rok velký zvíře. Stará se o všechno, bezpečnost, likvidaci, ale prý mluví i do obchodu. Asi z toho bude mít svoje procentíčka, pacholek, he, he! Pak jsou tady větší zvířata, jako jsou Šmoček s Haškovicem. A taky si s tebou promluví Pepa Krtinovský. Je náčelníkem IT a vlastně asi bude i tvým šéfem. On je teďka velký kápo a kámoš se Šmočkem. To jsou jako náměstci generálníhoho...“

„Ty jsi byl vždycky velký šprýmař! Já tyhle lidi vůbec neznám,“ odvětil jsem, ale pochvala to nebyla.

„Za ten rok, cos tu nebyl, se dost věcí změnilo a já ti nechtěl přidělovat starosti. Však jsi měl toho svého až nad hlavu. Ve zkratce, Šmoček je kór velký zvíře. Možná chce být jednou

generál. Přišel nedávno zvenku jako kádrová rezerva a rovnou sednul do náměstkovského křesla. Ještě před ním naskočil na palubu Krtinovský, taky náměstek. Možná nastoupil těsně po tom, cos měl tu nehodu. Haškovec je ředitel odboru a má pod palcem spisovou službu, smlouvy, prostě všechny referenty na centrále. Jo, a doktor Říman, to je taková šedá eminence, asi se dobře zná s Hausnerem, protože je podepsán pod doporučením. Já ho, člověče, ještě v baráku neviděl.“

„Proč by chtěli mluvit zrovna se mnou?“

„Nová košťata si tě asi chtějí prohlédnout už kvůli té tvý pověsti. Ale mezi námi, hodil to na tebe Hausner, prý je to tvůj kámoš..., myslím, že to tak říkal...“

„Kámoš? Asi je takový kámoš, jak se mu to hodí. V nemocnici za mnou nebyl ani jednou.“

„Aha, tak jsem si to myslel špatně. Hausner měl tedy jen špatný svědomí, když ti prý psal pěkný peníze po celou dobu tvý nemocenský, jak říkaly holky z účtárny,“ Ludva sraštil obočí.

Teprve teď jsem porozuměl, proč byly prachy po celou dobu mé pracovní neschopnosti trojnásobkem mého běžného platu. To jsem se ale Ludvovi nezmínil.

„Hele, Ludvo, co tedy mám vědět nebo naopak nevědět? Myslím k tomu extra kontraktu.“

„Aha. No... Co bych ti k tomu na úvod tak řekl..., je to práce jakoby navíc. Buď ji přijmeš, nebo nepřijmeš.“

„Co je obsahem kontraktu? Tady je jenom jedna věta, a to –
nalezení subjektu zájmu v pojistné události číslo bla, bla...“

„Jó, tohle... Je to příběh. Narativ, jak se dneska říká... Stručně tě s ním seznámím. Poslouchej! Žil-byl jeden člověk. Jmenoval se Slavomír Zvánovec. Byl jedním z našich prvních, velmi solventních klientů. Nechal se prý pojistit úplně na všechno někdy před třiceti lety u naší mateřské pojišťovny, to jako *První národní*. Měl životní pojistku, spoření, barák, nějaký ten byt a pojištěnou i nějakou provozovnu, a tak. Nechal pojistit majetek snad proti všemu: odpovědnost, živly, oheň, však to znáš..., prostě všechno. Jednoduše dobrý, solventní klient, chápeš ne? Pravidelně každý rok navyšoval vklady a zároveň poctivě obnovoval produkt a připojišťoval další a další věci. Až...“ Dramatickou pauzu doplnil neméně dramatickým gestem.

„Úplná pohádka... Až co?“

„Až se najednou něco zadrhlo.“

„Přestal platit?“

„Agentura by tě nepotřebovala, kdyby to mělo tak prosté řešení.“

„Tak v čem vězí problém?“

„Náš klient zmizel. Ztratil se beze stopy. A v tom je ten malý háček. Zmizel už před rokem, zhruba v době, kdy vypršely některé jeho termínované pojistky. Potud dobře, nic by se nedělo, nikdo by o jeho zmizení ani nevěděl, jenže... Jenže se stala nepředvídatelná událost. Jeho hacienda hned po jeho údajném zmizení lehla popelem. Jinými slovy vyhořela do základů. Škoda dvacet milionů. A všechno pojištěno u nás!“

„To mi nějak neštymuje s odměnou. Ta je dva melouny! Za co?“

„Za vyřešení případu, přečti si tu větu ještě jednou. V tom je právě ten vtip. Ty prachy dostaneš, jen když se ty prachy za pojistku nevyplatí. Chápeš? Pojišťovna nechce platit nic.“

„Fía! To jsou sakra velký peníze, co? To měl v té haciendě křišťálové lustry a kohoutky na vodu z pravého zlata, které se při tom požáru vypařily jako zlaté cihly z trezoru při pádu dvojčat v New Yorku?“

„Jo, to jo... Vlastně ne, kecáš kraviny a blbneš mě! Tady vůbec nejde o ten požár, ale o ty termínované produkty. Souvisel s tím prý nějaký produkt s podmínkou, že pokud během pojištění nenastane žádná pojistná událost, má klient nárok na vrácení prémie k uspořeným penězům. No, žádná událost nenastala, tudíž o tyhle prachy jde! Já tomuhle úplně přesně nerozumím, ale vysvětloval mi to Haškovce, a ten to musí jako bývalý bankéř vědět, že ano?“

„Událost přece nastala – ten požár!“

„To sice jo, ale ty termíny vypršely pár dnů předtím. Rozumíš?“

„Aha! Takže když vyřeším požár, je jedno jak, a zároveň nebudou vyplaceny peníze za barák, tak dostanu tyhle prachy. Není to podvod, člověče?“

„Podle Haškovce je na všech Zvánovcových smlouvách zásadní podmínka: když nebude komu vyplatit peníze, zůstane to pojišťovně.“

„Plně chápu myšlení hlavounů!“ V tu chvíli mi bylo jasné, o co se hraje. „Hledá se tedy hrob zmizelého, že? Musím Zvánovce najít nebo potvrdit, že je mrtvý a bez příbuzných.“

Zakřenil se a pokrčil rameny.

„Možná to tak myšleno bude. Ted' k věci. K požáru došlo loni, přesně pátého června v noci. Tohle je jediný ověřitelný a přesný časový údaj. Podle všeho ten Zvánovec musel zmizet někdy třetího nebo čtvrtého června, tedy těsně před požárem. Oba datумы jsou zapsané v protokolu. Možná si to pamatuješ, řešily se tehdy ty krádeže aut.“

Bodejť bych se nepamatoval. Byla to zatraceně velká rána, papírová záměna luxusních aut z totálních škod a jejich pseudoexport dál na východ v obrovském zločineckém řetězu...

„Jo, na tohle si vzpomínám, dělal jsem šetření v několika autodílnách – zločinné spolčení automechaniků. Jeli v tom i lidi od nás.“

„To je ono! Mimochodem, ty lidi od nás do jednoho vyhodili. Skončili u soudu. Jó, tys tam vlastně už nebyl. Tresty byly vysoké: osm, deset i dvanáct let. To víš, organizovaná grupa, celkem prý až padesát lidí namočených v podvodech. A všichni seděj pěkně za katrem. A místo nich k nám našli ti noví sekáči, jak jsem říkal.“ Teatrálně naznačil, jak by si odplivnul.

„Soud se zloději byl ale až později, ne?“

„Ty jsi ta auta došetřil, tuším, kolem desátého, a třicátého června jsi utrpěl úraz. Od té doby jsi v práci nebyl. Vyšetřování zlodějin šlo fakt rychle. Bylo to několik soudních kol. S našinci

to proběhlo loni těsně před Vánoci ve zrychleném řízení. Důkazy byly jednoznačné.“

„Zvánovec tedy někdy v té době zmizel?“

„Jo, a ten požár, abych se nezakecal... Časová osa – to je teďka moc moderní termín – třetího nebo čtvrtého zmizel Zvánovec, pátého června došlo k požáru. Lidi od nás to šetřili už ten den, tedy toho pátého. Spáleniště prý ještě doutnalo. Pak se vyhořelá plocha sanovala na náklady pojišťovny, prý kvůli rtuti nebo něčemu takovému. Bohužel, to se ještě nevědělo, že Zvánovec, jako majitel a pojistník v jedné osobě, tak nějak není k nalezení. Podle místních zmizel před požárem, časově se to rozcházelo. Chápeš? Nereagoval na výzvy a na jeho mobilním čísle se záznamník ozývá doted'. Až koncem srpna se přišlo na to, že je zmizel.“

„To je věc policie, ne?“

„Byla by, kdyby místo něj s námi nezačala komunikovat nějaká právní kancelář. Tvrdili, že je v pořádku a že ho zastupují.“

„Rozumím, klient se schoval a místo něj jednali právníci. Asi se neví, kam se klient schoval, že?“

„Jo, mimochodem, Zvánovec není to úplně běžné jméno. Celkem je jich v republice asi devadesát a my jsme prověřili všechny. Shrnul jsem to tady v papírech do takové svodky,“ poklepal prstem na desky pod papírem kontraktu.

„Moc papírů k případu teda nemáš.“

„Hele, neseř mě! Co jsem sehnal, to jsem sehnal. Návrh tý tvý extra smlouvy je taky stručný – *nalezení subjektu zájmu v pojistné*

události. Jinými slovy máš vyřešit případ Zvánovcova spáleníště a odměna je vázaná na výsledek. Nic víc tam není. Jo, je toho málo, uznávám. Ale pochop, já to dostal teprve předevčírem a befělem k tomu. Je to horký!“

„Promiň. Co na to jeho rodina? Zvánovec měl přece nějakou rodinu, nebo ne?“

Ludva se zarazil.

„Rodinu? To jako příbuzný? Teda jestli měl..., nebo neměl, nevím..., asi neměl... Nikoho jsme nenašli ani my, ani policajti. Jářku, prověřili jsme všechny Zvánovce, jen v Praze jich je dvanáct a pár jich je i v Černošicích...“

„Takže je vyřešeno, ne?“

„Ne tak docela. Před pár týdny se nám zase ozvala advokátní kancelář *Robin & partneři* a jejich advokátka Slancová, zastupující Zvánovce. To je velmi nepříjemná, a hlavně neodbytná ženská. Tvrdila nám, že je v zastoupení pana Zvánovce a chtěla řešit tu pojistku na barák, vyplacení náhrady a tak. Jenže někdo od nás z představenstva, a tipnul bych si, že to byl Šmoček, přišel s domněnkou, že Zvánovec už nežije a měl by být prohlášen za mrtvého. Kdosi ze šéfu prý – a to je spekulace, to jsem zaslechl jen jako chodbovku – jednal se Slancovou, která o tomhle dohadu nechtěla ani slyšet. Poslala nám k tomu písemnou rozvahu přes svou kancelář, prostě takový protest. Chytnul se toho generál a byl z toho kapku poprask, zvedl se vítr uragánového typu a náměstci začali panikařit. To víš, generál není ve funkci dlouho, a navíc od těchto záležitostí ho náměstci

vždycky šikovně odstínili, tedy až doted'. Takže chápeš, že to musíme dořešit, když to spadlo z takové výšky.“

„To bude asi víc právní problém, co? Máme jeho DNA? A vůbec, dal by se uplatnit test DNA, třeba?“

„Test DNA? Blázníš? Proč? Slancová nás roznese na kopytech, kdyby se dozvěděla, že žádný srovnávací genetický materiál nemáme.“

„My nemáme v ruce nic?“ podivil jsem se.

„Nic.“ Ludva nasadil bolestný výraz týraného zvířete.

„Zajímavé. Abych nemusel číst mezi řádky kontraktu a dohadovat se s hlavouny: Řekni, co ode mě agentura chce? Vyřešit ten požár?“

„No, skončila ti neschopenka a vrátil ses do práce k běžné rutině a papírování. Nechceme..., tedy Hausner nechce nic menšího než vypátrat, co byl ten zmizelý člověk zač, jak přišel ke jmění a proč zmiznul. Rozumíš, pojišťovna má hradit obrovské částky za majetek zmizelému a také bude řešit pojistky na život, na péči, na úraz, a já nevím na co ještě, pokud se prokáže, že Zvánovec leží nemocný v nějakém sanatoriu anebo je, nedej bože, mrtvý a všechno spadne do pozůstalosti. A říká se, že ta výplata je kurevsky vysoká. Ale já ty papíry neviděl, jen se o tom mluvilo na poradě. Blbý je, že Zvánovec jako osoba není ani v seznamu nezvěstných, chápeš? Nikdo ho celý ten rok nepohřešoval, ani policie se tím vůbec nezabývala,“ posteskl si nakonec.

„Třeba se zapomněl někde v zahraničí, ne? Nebo se v cizině schovává z obavy o svůj život?“

„No dobře, dobře...“ Mával netrpělivě rukou. „Já tomu taky moc nerozumím, jak si to vlastně hlavouni představují. Pojišťovnu hlavně prudí ta advokátní kancelář a jejich advokátka. Někdo z hlavounů tvrdil, že je jako štěnice zkřížená s vosou, když zrovna někde nebodá, tak aspoň žere!“ Zašklebil se, jako by si kousnul do hořké cukety.

Vida, největší překážkou asi bude madam Slancová, cílevědomá a důsledná advokátka. Takové lidi mám rád! Advokáti jsou zvláštní sorta padouchů a jsou u všeho, co zavání vyvléknutím se z odpovědnosti a co smrdí prachama. Velkejma prachama!

„A co vzdálenější příbuzní...? Má nějaké?“

„Tři buzny... Ne, dělám si legraci. Nic... O nějakých příbuzných nevíme zhola nic... To jen tak mezi řečí zmínila Slancová. Jestli se opravdu někde nějaký příbuzný vyloupne, stejně celý případ skončí u soudu a bude pořádná ostuda, uvidíš! Takže váš nový šéf Hausner po dohodě s hlavouny z vedení pojišťovny si přeje, aby ses do toho vrhnul po hlavě ty a vyšťoural na Zvánovce a lidi kolem něj všechnu špínu, jakou si jen dovedeš představit, abys tý právníkový krkně zatnul tipec. Dostaneš neomezený prostor, zlatou kartu na výdaje a veškerou podporu, jakou ti jen z agentury můžeme dát. Bacha, to opakuji jenom Hausnerova slova! Tedy... až podepíšeš kontrakt.“ Ucuknul lišácky s papíry smlouvy.

„Když je to tak výhodné, proč do toho nejdete sami?“

„Z pochopitelných důvodů nesmíme používat tvoje metody a na pojišťovnu nesmí padnout ani stín podezření, že jsme někoho podpláceli nebo dokonce někomu vyhrožovali. Chápeš?“

„To si o mně myslíte pěkné věci!“

„Hele, nech na hlavě, já ty tvoje metody taky znám. Vždycky byly z těch tvých vyšetřovaček nějaké soudní oplétačky. A nemysli si, byl jsem proti tomu, aby ses tohohle případu ujal zrovna ty! Ale Hausner si prosadil svou.“

„Ale! Tak proč sis ho nevzal na hrb sám? Ta odměna je královská...“

Zašklebil se, až mu naskočily ostré vrásky na tvářích.

„Proč, proč... Jednak nejsem u šéftva favorit a druhák chybí mi ty tvoje vyjednávací schopnosti. A do třetice nejsem blázen.“

„Proč?“

„Vole...! Nechci zhebnout. Má to nějaký temný pozadí, jak mi mezi řečí naznačil Bečvář, u kterýho jsem se byl včera ochytřit. Klouzal s odpověďmi jako placatej nůž po tajícím másle...“

„Co, Bečvář? Ten je akurátní a vždycky měl výsledky.“

„Jo, jo, akurátní, ale úřednickej posera. Případ Zvánovce odmítnul z čistého, krystalického strachu, chápeš? Bojí se.“

„Třeba kvůli rodině?“

„Žádnou nemá!“ Mávnul rukou.

„Aha. Ale jak sám vidíš, nejsem ještě úplně fit k nějakému vyjednávání...“

„Nemusíš přece hned nikoho mlátit! Pro začátek se můžeš jen lišácky vyptávat, ne? Dělat idiota a opakovat stejný otázky pořád dokola, to ti jde jako víno...“ Pobaveně vycenil zuby. Nemohl jsem si nevšimnout, že má vysazené spodní zuby, zasvítily jak z reklamy na zubní pastu. Asi fakt potají pěstuje box.

Ludva Nikitin nebyl v jádru špatný chlapík, prostě jen trochu smolař. Měl svoje mouchy jako spousta jiných cápků. Choval se jako pravá kancelářská myš, strachoval se o svou židli a poslušně ohýbal páteř podle toho, jak vrcholový management měnil svoje tržní preference. Liboval si v šedých oblecích, nosil pořád stejné košile se staromódními knoflíčky a sponami a nezbytným doplňkem byla taška na spisy. Asi si tím chtěl zvýšit index serióznosti. A kouřil jako strýc, tedy asi jako střední výtopna, co spalovala smrdutý mazut...

„Jak je to teďka s organizací?“

„Myslíš po tý optimalizaci, jak říkají hlavouni? No..., většina obchodníků pracuje na smlouvu za provize. Ta tvoje skupinka, které teď říkají divize, patří pod Krtinovského. Je to ten samý chlápek, co zasedal v dozorčí radě pojišťovny. Hausner je tak napůl obchodník, ale co přesně vede, to nevím. Je ředitelem bez podřízených..., prostě luxus. Pod Krtinovského smetli i detektivy a část ostrahy i s informatiky. Ti dva tvoji spolupracovníci tu už nepracují: jeden přešel ke konkurenci a druhý sedí v base kvůli nějakému obchodnímu triku, samozřejmě nezákonnému. Detektivové dělají to, co dělali i dřív, tedy složité případy podvodů, takřka vždy s mnohamilionovými škodami.

Hnacím motorem je dostatečně tučná prémie, vyplácená po vyhraném soudním sporu, kdy nemusela pojišťovna platit nic a naopak platili podvodníci. Klasika.“

Nebyl jsem si jist, jestli bude stejný mechanismus fungovat i u mě. Momentálně jsem pro firmu nebyl žádné terno. Z nepochopitelných důvodů mi platili královskou nemocenskou a protože jsem byl i pojištěný, tak přišly i docela pěkné prachy z úrazovky. Něco se mi nelíbilo... a možná jsem si to jen namlouval.

„Ta prémie je úplná tučnice,“ podíval jsem se znova na papír smlouvy. „Opravdu jen pro mě?“

„Jen pro tebe!“ Zašklebil se. „Víc lidí tam zapsaných přece není.“

„Fakt? A co ty?“

„Já nic. Neboj se, Krtinovský si na představenstvu taky něco urve. On se umí oslavit tučnou premií.“

„Děláš si legraci?“

„Vůbec. A měl jsi protekci. Už jsem ti říkal, že na tenhle případ tě navrhnul sám Hausner?“

„Už třikrát! S Hausnerem jsem párkrát dělal, ještě když byl referentem.“

„Jakmile povýšil, kamaráde, stal se z něj až nepříjemnej polír. Prý má tušení.“ Ušklíbl se a ťuknul se do nosu. „A když on má předtuchu a nabízí se ti takovýhle ranec, tak to bude pěkně smaradlavej případ, to mi věř!“

„Když se to nepovede, tak to jde jen za mnou, že?“

„Riziko podnikání.“ Nepatrně přikývnul.

„Když to shrnu, mým úkolem je vyřešit požár a najít Zvánovce, živého, nebo... mrtvého?“

„Noó...“ Zamyslel se. „Asi by bylo lepší najít ho živého. Nebo aspoň hrob...“

„Nevtipkuj! Kolik mu vůbec je?“

Zaváhal.

„Člověče... víš, že nevím? Asi něco přes devadesát...“ Podíval se na mě nejistě.

„Cože? Takový stařík? Ludvo, upřímně! V tom bude ještě nějaký jiný háček, že jo?“

Neklidně se zavrtěl.

„Věk je jen číslo.“

„Neblázni! V tomhle věku je každý rád, když se ráno probudí!“

„Nepřemýšlel jsem o tom. Hele, ale je tam jiný problém. Budeš na to sám. Jářku, tým už nemáš, ten autista Leško maká u konkurence, měl rozum a odešel hned po tom tvém úrazu, a Ivo bručí v base za podvod. K ruce nedostaneš nikoho. Docházejí nám totiž lidi. Za poslední rok se na vyšetřování tohoto případu vystříдалo pět lidí, co vím. Naposledy Bečvář, toho jsi znal z dřívějška. Ten to položil hned, jen co uviděl spis, prý kvůli rodině, kterou ale nemá.“

„Měl strach?“

„Jo. Jak to víš?“

„Hernajs! Říkals to už. A znám Bečváře, když mu něco smrdělo, tak to od sebe odhodil jako syreček... A co ti předchozí?“

„Málková měla tragickou nehodu na lyžích v Alpách, nedokončila nic. Kartuška spáchal sebevraždu, prý kvůli rozvodu. Rýdl je v kómatu, říká se, že moc chlastal, to víš, jak říkal Hausner – delirium je svině. A Lancoš je pár týdnů úředně nezvěstný, opravdu *nezvěstný*! Po něm to měl převzít právě Bečvář. Jak říkám, kouknul do spisu, osypal se a hned ho vrátil.“

„Sakra, to je hodně lidí za jeden rok. Kdo ti to poreferoval?“

„Hausner přece! A že nám docházejí lidi, to mi řekl taky on, pěkně z ksichtu do ksichtu.“

„A ty si myslíš, že já jsem ten pravý?“

„Já si nemyslím nic. To Hausner si myslí, že to zvládneš a nic tě nezastaví.“ Vyhnul se přiznání vlastního názoru. „Samozřejmě, já ti poskytnu všechny dokumenty, podklady a hlášení, co najdu. A podporu, pochopitelně. Ale hochu, jen slabou a nepřímou!“

„Pod jakou hlavičkou Bečvář a ti ostatní v případě vystupovali?“

Zatvářil se nechápavě.

„Jak za koho? Nerozumím otázce.“

Vrtalo mi hlavou, jak si to představoval. Já byl přece zaměstnanec a ne nějaký externista, i když ve dceřince pojišťovny. Ale co ostatní?

„Je Bečvář zaměstnanec pojišťovny, nebo je externí na smlouvu?“

Rozpačitě prohrábnul papíry.

„On je zaměstnanec pojišťovny.“

„A Málková, Rýdl, Kartuška, Lancoš?“

„Všichni byli zaměstnanci pojišťovny, jako tvoje žena. Jen ty jsi byl zaměstnán u servisní firmy s ajťákama a detektivama...“

„A ti všichni přešli do divize?“

„Jo. Kromě tebe. Byls přece na nemocenské!“

„Fajn! Tak teď jsem zaměstnanec?“

„Podepsal jsi smlouvu!“ Kroutil nechápavě hlavou.

„Možná to nic neznamená, ale rád bych na případu pracoval rovnou pod hlavičkou centrály *První národní pojišťovny*, ne v divizi, ale rovnou pod generálem, rozumíš? Ne pod nějakou takovouhle smlouvou někde bokem, pěkně s průkazkou a zápisem v systému. To je moje podmínka!“

„Cože?“ Nechápal. „Ježiš, seš přece jakoby pořád zaměstnanec agentury, ne? To ti nestačí?“

„Právě že mi to *jakoby* nestačí. Chci regulérní pozici rovnou pod generálem a pak tenhle kontrakt vezmu. Souběh práce se nevylučuje, sám jsi to říkal, ne? Tady jen dopíšeme tu centrálu. To by šlo, ne?“

Zíral překvapeně.

„Hele, to já nevím... Vydrž chvíli, musím si zavolat.“

Vstal a poodešel jen o pár metrů mezi stoly. Moc místa tady totiž nebylo. S telefonem na uchu chvíli gestikuloval, ale nic z jeho rozhovoru nebylo slyšet.

Vrátil se za tři minuty s otráveným výrazem.

„Tak jo, Hausner s tvým návrhem souhlasí. Škrtneme to a dopíšeme, že budeš jako pod direktivou generálního. Aby to bylo formálně správně.“

Vytáhnul propisku a upravil obě kopie smlouvy.

„Ještě obvyklou mzdu, na tu jsi zapomněl.“

„Chceš dvojitej plat, co?“ Zahihňal se. Částku doplnil pod cílovou odměnu.

„Ne. Chci plnohodnotný krytí firmy!“

„Jo, tak... A profese? Jakou ti mám vymyslet profesi? Detektivy máme v *První národní pojišťovně* přece svoje.“

„Profese? Co třeba *likvidační technik-specialista*. Hm?“

„Specialista? Sakra! Trváš na tom?“ Otráveně ohrnul ret.

„Jak říkám, to je moje podmínka!“

„Nebo?“

„Nebo do toho kšeftu nejdu! A dám výpověď!“

Nespokojeně poposedl a chvíli přemýšlel.

„Dobře. Profesi projednám s Hausnerem a s tím detektivem z centrály, s tím Mojžíšem. Ale myslím si, že je to zbytečný.“

„Ruku na to!“

Váhavě mi ji podal.

„Super, domluveno!“ Sáhnul jsem po papírech a jen tak letmo je na vyznačených místech podepsal.

„To si ani nepřečteš ty podmínky?“ podivil se.

„Já už mám těch pár řádků dávno přečtených, kamaráde!“

„Aha. Ověřenou kopii ti nechám u sekretářky, jo? Stejně si tě pozvou hlavouni na pohovor. Už jen kvůli těm vpiskům... a nové smlouvě!“

Přikývnul jsem.

Teprve teď přinesla usměvavá číšnice teplý štrůdl. To jí to tedy trvalo... a vlastně jsem ani nevěděl, kdy ho Ludva objednal.

„Tak povídej, co je nového ve tvém soukromí,“ zamrkal Nikitin, když sbalil papíry do tašky.

„Zase chodím, to je dobrá zpráva, ne?“

„Jo, to je. Vidím, že ti to chodí obstojně. Když jsme se dozvěděli, že jsi na mraky, tak už všichni zapalovali vonné svíčky. Jak se to vlastně stalo?“

„Abych pravdu řekl, nevím. Byl jsem uložen v lehce podroušeném stavu do auta na zadní sedadlo. Díky tomu limbu jsem to asi přežil. Řídila prý Pavlína a Helena seděla vedle ní. Vůbec nevím, jak k tomu došlo. Prostě havárka za nechráněným železničním přejezdem. A se záhadou, co to do auta narazilo. Vlak to nebyl. Mě prý vytáhli z kufru – z části auta, která odlétla někam do pole.“

„Stál při tobě anděl strážný... Trošku jsem kolem toho pátral, už jen kvůli pojistkám. Ale jen chvilíčku, než na případ skočili policajti a dali na to plombu, víš? Byla to fakt záhada. Předek auta úplně na maděru, auto rozpůlené a ty jsi zůstal vklíněný v tý druhý půlce v poli. Holky to nemohly přežít ani náhodou. Bóže, muselo to být hrozné! A celé to auto bylo odhozené dobrých

dvacet metrů od přejezdu na strništi. Jako kdyby ho zdemoloval tank...“

„Policajti to říkali taky. Furt dokola se mě vyptávali na okamžik před tím nárazem. Jenže já si fakt nic nepamatoval od chvíle, kdy mě holky zaparkovaly na sedačce. Chlastal jsem se Simonem Leškem. On zapíjel svobodu, či co, já zase úspěch. Prostě jsem měl okno.“

„Jó, Leško, v té době byl už v tiché výpovědi... A ty jsi měl spíš vitrínu, co? Simon se zase ženil? To bych do toho chlapa nikdy neřekl. On je trochu mišuge.“

„Říkal to. Od té doby jsem s ním nemluvil.“

„Spousta lidí od nás ti záviděla. Mít dvě ženský, krásný jako modelky, a ještě si je obě nastěhovat do jednoho bytu... To chtělo odvalu, mít pohromadě manželku i milenku...“

„Jo, je to kapku neobvyklé, ale ohromně praktické.“

„Máš teď nějakou ženskou?“ Zvědavostí mu zasvítily oči.
„Nebo jenom truchlíš?“

„Já se, Ludvo, ještě pořádně nevzpamatoval z toho, co už není, promiň. Je to sice už víc než rok, ale prostě je to příliš živé. Dokonce jsem prodal náš byt. Stejně ho nějakí parchanti vykradli, co jsem byl v nemocnici. Jak mě pustili z Kladrub, přestěhoval jsem se do nájmu a učil se znova normálně žít. Fázuju se na normální bytí už třetí měsíc...“

„Jasně, tohle jde hrozně pomalu! Máš auto? Jak jsi přijel?“

„Na mastný tyči.“

„Jo aha, metrem. No, nějaký auto ti opatřím, podle smlouvy na něj budeš mít nárok, ale jenom dodávku. To víš, sedany jsou jen pro šéfy. A vybavení schrastím, abys nebyl jako nahý do trní. Seženu od techniků pořádný foťák, diktafon, tablet, prostě všechny ty serepetičky pro techniky.“

„Na všechno stačí tablet, ideálně s dálkoměrem!“

„Jasně!“

„A co ty, jak žiješ? A co dělá ta tvoje Rita?“

„Rita?“ zrozpačitěl. „To nevím, rozešli jsme se už loni. Nestýkáme se. Tedy, občas se objeví, posbírá pár svých věcí a zmizí.“

„Zase? Probůh, kolikrát už jsi byl ženatý?“

„Čtyřikrát.“ Zamračil se.

„No potěš koště hromadou mouru! Proč to pořád zkoušíš, když nemůžeš najít tu pravou? Copak nemůžeš chvíli žít se ženskou jen na psí knížku, než si na sebe zvyknete?“

„Tobě se to vykládá jak pasiáns. Já mám svatby rád, je to důstojné,“ odseknul podrážděně.

„Jo, chápu. Akorát máš kapku problém s těmi ženskými, co?“

Hostinec byl poloprázdný. Sedl jsem si kousek od dveří, a to tak, abych viděl jak na vchod, tak i na výčepní pult. Dva postarší chlapíci popíjeli pivo se zazděnou zelenou a mladá paní, tak v mém věku, s dítětem pospávajícím v kočárku se oddávala

šmudlání tabletu nad šálkem vystydlé kávy. Kousek dál, u okna, seděl nad nealko pivem vycmrdlý chlápek v rádiovce a úplně nových montérkách. Tipoval jsem ho na začínajícího instalatéra nebo malíře pokojů s vypranými hadry.

„Co si dáte, pane?“ přitočil se vrchní, který zrovna sklízel z vedlejších stolů příbory v ubrouscích a vysypával popelníky.

„Dal bych si něco k obědu.“

Byl jsem lehce rozmrzelej. Celé dopoledne mě grilovali tři blbci, dva náměstci a jeden ředitel odboru, přesně tak, jak předpověděl Ludva. Seděl jsem před nimi způsobně jak student u maturity a odpovídal na motivační otázky. Kupodivu je nejvíc zajímalo, proč chci být tak najednou regulérním zaměstnancem. Pojal jsem to jako hru a odpovídal s přehnanou vážností a zdůrazňoval odpovědnost vůči firmě. Jen Hausner to pochopil správně a pokaždé po mé odpovědi jen obracel oči, jak kněz při zpovědi prostého proutníka.

„No, je dost pozdě, polední menu je už pryč.“ Podíval se letmo na hodinky. „Minutky budou až od tří. Můžu vám nabídnout jen něco studeného, šunku od kosti, tlačenku, rolku na špejli a tak.“

„Aspoň nějakou teplou polévku nemáte?“

„Je tam ještě na dně hrnce zbytek vývaru. Fakt ho chcete?“ Se znechuceným výrazem se poškrabal na špatně oholeném krku.

„Tak mi ho dejte s nějakým pečivem, to mi stačí.“

Udělal uctivost a odtlačil servírovací vozík s příbory k výčepnímu pultu. Ani se mě nezeptal, jestli chci pivo nebo třeba to kafe, co vedle žudlila milostivá madam.

„Zdravíčko! Koukám, že vám Venca Vencův nenabídnul nic k pití. Tady máte na účet podniku aspoň malé pivo.“ To pronesl bodrý muž v kazajce, evidentně výčepní. Malé pivo bylo opravdu malé, ve speciální, jednodecové sklenici. „Je to kozlík, na ochutnání.“

„Dobrý den. Díky. Opravdu se pan vrchní jmenuje Vencův?“

„Ano, vašnosti, jmenuje. Plným jménem Věnceslav Vencův.“

„Zajímavé.“

Pátravě se rozhlédl po lokále a najednou si bez vyzvání přisedl.

„Vás jsem tu ještě neviděl. Co vás k nám do Zákoutí přivádí, pane?“

„Jsem pojišťovák, pane hostinský. Přivedl mě sem pracovní případ.“

„Tady moc lidí na pojistky neutáhnete, jsou tu většinou samí chudí a taky staří... Vidíte ostatně sám.“ Kývnul směrem do lokálu.

„Já tu ale nejsem obchodně, víte?“

„Á, vy jste ten z té druhé půlky firmy, co? V jedné lákají z lidí peníze a říkají si obchodníci, ve druhé vymýšlejí, jak poškozeným nic nevyplatit...“

„Takhle úplně to není. Uvědomte si, že pojišťovna je v mnohých případech jediná instituce, která se o poškozeného opravdu postará.“

„Jo, jo, prodává sliby,“ zabručel pod vousy. Vousy měl ale takové ty řídké, jako vousy starého mnicha z čínského filmu

o Šao-lin. „Takže jste ten jejich technik? Jo, já jsem nějaký Lád'a Koflík.“ Napřáhl ruku.

„Těší mě. Já se jmenuji Florián Vorton a jen sepišuju hlášení pro pojišťovnu.“

„Máte zvláštní jméno. Už jsem ho někde... někdy slyšel... V televizi... To jste ale nemohl být vy...“

„Opravdu? To mi o jméně ostatní říkají pořád.“

„Tak jsem to nemyslel!“ Lekl se.

„Já vím, že ne. Dá se u vás platit kartou?“

„Noó..., my karty nebereme. Nikdo tady, ani v obchodě. Máme tu takový koloniál, nic moc, ale na běžný věci je to dobrý. Možná berou karty na poště, ale to si nejsem jist. A bankomat tu taky není.“

Protože jsem nic neříkal, zase ho přemohla po krátkém zaváhání zvědavost.

„Jo, tak to jste trochu i detektiv, že jo?“

„Tak bych to nenazval. Spíš jednatel, jen se tak poptám a pak sepišu zprávu a předám ji těm... nahoře.“

„Aha. A o co se jedná, jestli to není tajné?“ Nahodil zvědavý obličej.

„Tajné to není. Jedná se o případ toho Zvánovcovo spáleniště.“

Nasadil vážný výraz.

„To ještě není po tak dlouhé době uzavřené?“

„Není. Vedení pojišťovny žádá revizní zprávu, a tak musím vše znovu prošetřit a sepsat. Znal jste pana Zvánovce?“

„Samozřejmě. Kdo by ho neznal, že? Znali jsme ho tu všichni jako agilního důchodce. Sedával zrovna na tom místě, co vy. Kvůli němu jsme objednali tyhle mrňavý skleničky na pivo. Prý prezent pro příchozí... A měl pravdu, je to tak akorát s ohledem na dnešní ceny. A nemusím lidi šidit na míře a pak jim lhát. Víte, my tu žijeme hlavně z poledních menu. Co jste si vlastně objednal?“

„Polévku.“

Otočil se jak na obrtlíku.

„Hej, Venco! Kde jsi s tou polívkou tady pro pána?“ křikl směrem k pultu. Vrchní vykounul a už se hnál s polévkou a ošatkou pečiva.

„Promiňte, promiňte šéfe, já myslel, že ještě není čas, když tady s pánem tak pěkně mluvíte...“ Naservíroval mi polévku bleskem a ani nevyšplouchla.

„Dobrou chuť,“ popřáli mi oba. Hostinský ani nepoposedl, čuměl mi do huby dál a vrchní vedle s napětím čekal, až ochutnám.

Ulomil jsem si kus chleba a ochutnal. Teplá byla akorát a hustá přiměřeně. A na chuť? No, jako z hospody a ze dna hrnce...

„Máte to dobré!“ pochválil jsem po prvním soustu.

„To jsme rádi, moje žena bude potěšena. Je to suprová kuchařka!“ Zazubil se hostinský. I vrchní nahodil zasněný výraz, jako by si ji právě šlehnul do žíly. Asi byl rád, že jsem mu nevytknul poněkud delší dobu dodání.

„Nevadí, když se budu při jídle vyptávat? Co byste mi o tom panu Zvánovci řekli? Třeba tady pan Vencův? Znali jste ho, ne?“

Podívali se po sobě.

„Nóó..., milý starý pán,“ začal vrchní pomalu a zeširoka, snad aby se nepřerekl. „Sedával zrovna na tomhle místě. Chodíval sem každý den na pozdní obědy.“

„Vzpomínáte si, kdy tu byl naposledy?“

„Určitě! Obsluhoval jsem ho. Bylo to tak dva dny před tím požárem. Zamluvil si znojemskou s knedlíkem a dýňovou polévku...“

„Zamluvil? Co to znamená?“

„Chodíval na oběd pozdě, jako vy. Ráno v osm přišel na snídani, to byly, myslím, palačinky, a zeptal se, co bude k obědu. No, a my mu porcičku schovali, protože touhle dobou je menu už pryč. Máme vždycky jen pár porcí hotovek, to víte! A...“ Rozpomínal se. „Přišel s deštníkem, ale venku už nepršelo, aspoň myslím... Dal si oběd, pochválil ho, chvíli koukal do mobilu jako nějaký mládežník, pak se zvednul a vyšel ven. Ten deštník tu zapomněl. Říkal jsem si, že mu ho dám večer, až se zastaví. No, a večer se už neukázal.“

„Ta jeho účetní ho tu vysypala z auta, co si vzpomínám,“ skočil do řeči Koflík. „Chvíli si povídali, pak to autíčko otočila a on šel sem na jídlo.“

„Účetní?“

„Taková mladá holka, tak pětadvacet..., vypadala jako študentka.“

„A po jídle někam odjel?“

„To..., to se neví. Nikdo ze vsi ho po obědě už neviděl. I policajti se vyptávali všech lidí v okolí... tedy po tom požáru.“

„Policajti ho sháněli?“

„Jo. Ale nesehnali.“

„Máte ještě ten deštník?“

„Jo, je v igelitce pod pultem, leží tam celý rok,“ vložil se do hovoru hostinský.

„Můžete mi ho dát? Přiložím ho ke zprávě jako osobní věc poškozeného.“

„Jo, samozřejmě.“ Hostinský kývnul na číšníka. „Skoč pro něj!“

Ani jsem nemrknul a už přede mnou ležel zabalený váleček.

„Znal se s ním někdo z vesnice nějak blíž?“

„Z vesnice ani ne. Přes týden u něj jako asistent pracoval Ruda Vávra. Bydlel vedle v hotelu. Ubytování mu platil starý pán, samozřejmě. K nám na jídlo ale nechodil.“

„Máte tady i hotel? To mi uniklo!“ podivil jsem se.

„Abych řekl na rovinu, je to spíš penzion pro lufťáky, tři-čtyři pokoje a mizerný služby v ceně interhotelu.“ Ušklíbl se opovržlivě hostinský. „Vlastní ho starej estébák a ta jeho rádoby restaurace dole v přízemí nestojí za nic. Považte, jeho hosté se chodí stravovat k nám!“

„Tedy jejich hosté, kromě toho pana Vávry?“ nedalo mi to.

„No..., ano.“ Přikývnul rozmrzele. „Vávra se stravoval v té jeho špeluňce.“

„To je byznys na pováženou. Kde bych našel toho pana Vávru?“

„Inu...“ Zrozpačitěli oba. „Prý na hřbitově. Říkalo se, že zemřel hned po tom požáru.“

„Ale! Co se mu stalo?“

„To se neví. Asi nehoda...“ Pokrčil rameny hospodský. „My o tom víme jen to, co nám tady hosté řeknou. Bylo to pár dní po tom požáru, přišly sem k nám dvě dámy, opravdový fešandy a taky se na Vávru vyptávaly. To už ale byl asi mrtvej, že jo?“ Otočil se na číšníka.

„No jo, říkali to i policajti. Prý má hrob někde na Malvazinkách, nebo tam někde...“ Vencův horlivě přikyvoval, aby zakryl, že se právě dloubal v nose.

Zakousnul jsem chleba a zahleděl se do talíře.

„Byl ještě někdo jiný, kdo pracoval u pana Zvánovce?“

„Tonda Chrostíků. Dělal údržbáře, nejdřív v družstvu a pak u profesora,“ zamyslel se hostinský. „Říkalo se o něm, že se vrátil z léčení a tahle štace byla pro něj záchranou. Ale dělal u něj jen chvíli potom, co zemřel starý pan Fuka. Ten dělal údržbáře od začátku, co se tu profesor Zvánovec usadil. A to je už nejmíň pětatřicet let.“

„Tonda je ale trošku bohém, čmárá ty svoje malůvky, jako je čárala jeho matka. Zase dost pije a je mu všechno jedno,“ doplnil ho vrchní. „Dole v prodejně jsem ho párkrát viděl, jak táhne basy s chlastem. Ale prý se staral o celý profesorův areál stejně vzorně jako starý pan Fuka. Tedy... než to vyhořelo...“

„Hm. Slyším prvně, že pana Zvánovce titulujete, byl profesorem?“

„Víte, říkali jsme mu tak. Povídalo se, že prý za socíku učil na nějakém gymnáziu. To o něm snad říkal Tonda, ne?“ Koflík se nejistě podíval na vrchního.

„Tondovi se dá věřit jen někdy, když nemá upito a nedělá si z lidí srandu.“ Zakřenil se vrchní.

Koflík se zamyslel.

„To je pravda. Letos by bylo profesorovi devadesát, že jo?“

„Přesně dvaadevadesát, pane šéfe! Pátého března,“ upřesnil vrchní. „Slavíval narozeniny vždycky tady. Bez dortu, bez svíček, ale se svíčkovou...“

„To tu bydlel tak dlouho a sám?“

„Co si tak vzpomínám, zpočátku tu sám nebyl. Tak rok dva poté, co mu barák postavili, tu s ním žila nějaká ženská. Mladší, o hodně mladší... Je to ale už dávno. Po pár letech zmizela a už se tady neobjevila.“

„To je hodně dlouho?“

„Dlouho. Hospodu mám přes třicet let, a on už tu bydlel. Koupil od družstva barabiznu zkrachovalý dřevovýroby někdy zkraje po revoluci. A hned ji zboursal a na jejím místě nechal postavit takový avantgardní domek. Čas od času ho modernizoval. Všichni z okolí se divili. Za tu stodolu dal hrůzu peněz a nový barák stál taky majlant. Ale mohl si to prý dovolit. Byl bohatý, říkalo se, že prodal firmu na zpracování odpadu. Žil jako rentiér a zabýval se jen svými koníčky.“

Tohle byla pro mě novinka. Ve spisech, které jsem měl možnost prostudovat, bylo sice zmíněno, že Zvánovec byl movitý člověk, ale že byl majitelem firmy, o tom tam nebyla ani čárka. Vlastně pouze Nikitin zmínil, že to nebyl chudák.

„K tomu baráku potřeboval asistenta a údržbáře?“

„Někdo se mu o barák postarat musel, ne? Byl to velkej barák a on už měl taky věk. Asistenta potřeboval, měl hned u domu místo garáže svou soukromou dílničku, něco v ní pořád kutil. Jezdil za ním i nějaký vědátor, je to tak dva roky zpátky. Párkrát tu byli na jídle. Rozprávěli ale hlavně o koních a dostizích.“

„Teď jsem si vzpomněl! Vypomáhala mu tam s účetnictvím nějaká holka, určitě studentka. Nebyla zdejší, dojížděla z Prahy autobusem.“ Ťuknul se do čela číšníka.

„Byla to ta, co ho přivezla, když tu byl naposledy?“ zeptal jsem se zvědavě.

„Rozhodně!“

„Jo, jo, máš pravdu! Taková fešanda, krásně se smála. Vypadala fakt spíš na studentku než na sekretářku. Jednou, dvakrát za týden po dva roky tu pendlovala až do toho neštěstí. A někdy tu byly ty holky i dvě, vzpomínáš si? Není to tak dlouho, co jsem tu druhou zase viděl...“

„Tahle ale nikdy k nám do restaurace na jídlo nechodila! Přijela na osmou a o půl páté odpoledne už stála támhle na zastávce.“

Automaticky jsem otočil hlavu k oknu. Zastávka byla šikovně přímo před hospodou a výčepní tak měl po celý den ulici jako na dlani.

Antonín Chrostík se na mě díval neúčastně a jeho duch bloudil někde v oblacích bílého kouře. Potahoval z ručně ubalené cigarety jako ruský tankista a já podle výrazu jeho tváře nepochyboval ani na okamžik, že žváro má dozajista správně vytuněný. Postával pod starou hruškou u halabala postaveného plotu a opíral se o nějakou násadu. Dolů k nohám mu nebylo vidět, mohl se opírat o lopatu, ale i hrábě. Kdyby stál na hlavním nádraží, tak bych mu dal aspoň pětku – tak nuzně vypadal.

Dům za ním měl na fasádě letopočet 1848 a ve výklencích štítu se krčily dvě oprýskané sošky divoce pomalovaných andělíčků. Střecha i oplechování štítu byly nové a celá fasáda čistě obílená.

„Co byste rád, pane?“ oslovil mě s jistou uctivostí v hlase a s pohledem upřeným někam do dáli.

„Poslala mě za vámi támhle ta paní z čísla osm,“ ukázal jsem směrem k usměvavé babče, jejíž datum narození jsem odhadl na konec třicetileté války. Baba se chlubila klapačkama a já jen čekal, kdy zamává. Možná to taková baba ani nebyla, prostě ženská, která vypadla castingu na čarodějnici.

„Ta stará vražda? Proboha!“ zděsil se. „Ona že vás poslala?“

„Ano.“

„A co mi chcete?“

„Jmenuji se Vorton, jsem od pojišťovny,“ pohotově jsem mu podal navštívenku, „a řeším zprávu o spáleníšti pana Zvánovce. Bohužel, není to uzavřeno. Ta paní říkala, že jste sekával trávu na jeho zahradě a kolem domu a prý vás viděla i spravovat střechu. Takže logicky vzato, jste u profesora Zvánovce pracoval jako zahradník a údržbář, že ano?“

Chvilí se na mě zaraženě díval. Úplně jasně jsem cítil myšlenkové pochody, které se odehrávaly za jeho čelem. Nakonec kývnul.

„Hleďte, obejděte tady zahrádku a dejte se za stodolou tou ouzkou uličkou mezi baráky. Já tam na vás počkám. Tady kde-kdo čumí. Radostová, Volfová, Pažout i ten Vostárek, co stojí támhle za tou hruškou a dělá neviditelného. To jsou všechno místní zvědavci, lační po jakémkoliv pomluvě. A někteří odezírači jsou i závistiví udavači...“

„Není to trošku paranoia?“

„To ale neznamená, že po vás nejdou!“

Chrostík počkal u uličky a zavedl mě přes zahradu zadem na zápraží domu.

„Tady to bude na hovor lepší, nebude na nás nikdo čumět. Vezměte místo!“ popotáhnul z cigára posledního práska a odcvrnknul špačka někam do trávy.

Na zápraží stál otřískaný stůl, dvě rozvrzané židle a na stole trůnila mísa s ovocem. Opatrně jsem se posadil.

„Dáte si pivo?“

„Bohužel nedám, řídím auto.“

„Nealko nemám, no... Tak tady máte aspoň minerálku,“ podal mi miniaturní lahev mattonky a posadil se vedle s lahváčem, pro který sáhnul někam do výklenku vedle dveří.

„Rád bych se vrátil k té vaší práci u profesora Zvánovce.“

„Ono se toho napovídá,“ uhnul očima. „Na babu Radostovou byste ale neměl dát. A nedívejte se tam! Ona snad vidí i skrz zeď! Ta stará čarodějnice umí odezírat ze rtů a pak vás uhrane. Na Zvánovce byla vždycky vysazená. A nebyl profesor. To mu jen tak říkali chlapi v hospodě. Oni si tam každého nějak otitulují, víte?“

„Fajn. Právě v té hospodě mi řekli, že jste to byl vy, kdo jim pověděl, že Zvánovec byl učitel na gymnáziu.“

„To je nesmysl. Všeobecně mu tady všichni říkali profesore, ale že by byl učitel? To ne! Ovšem... Jezdával za ním chlápek, který vypadal jako učitel, a taky to učitel byl!“

„Tak pardon! Mimochodem, proč na něj byla ta paní, ehm, Radostová vysazená?“

Ušklíbl se.

„Zpočátku na něj prý psala anonymní udání, jako spousta jiných místních, rádoby spořádaných občanů. To jsem tady ani nebyl. Jenomže každý věděl, že je píše ona, už jen kvůli těm hrubkám. Později psávala stížnosti na úřady kvůli narušování sousedského soužití, což jsem zažil na vlastní kůži. Znáte to, ne?“

„Ne, to neznám. Na co si stěžovala?“

„Na co, na co..., na všechno! Na znečištění noční oblohy světelným smogem, na hluk tepelného čerpadla, na pouliční úklid, který se jí zdál nepředloženě zbrklý, na odlesky ze solárních panelů, na –“

„Tohle všechno bylo ve stížnostech?“ skočil jsem mu do řeči.

„No jasně. A bylo toho ještě víc! Hlavně jí krkal ten úklid ulic.“

„Úklid? Tomu nerozumím.“

„Jednou za čas, hlavně po deštích, objednal pan Zvánovec úklidovou firmu, zaplatil jim a oni poklidili celou ulici až dolů k hospodě a novému penzionu a někdy to protáhli až k dolní Louži, to je takový místní rybníček..., žabinec, žáby a tak. Víte, když je velký déšť, tak se splachuje jemná hlína z horních polí, kde bývá vysázená kukuřice, která vůbec nezadržuje vodu. Vrstva jemnoučkého bláta leží všude, po celé cestě dolů k hospodě, ke krámu, okolo kostelíku až k tomu penzionu a občas až k louži. Za mokra to podkluzuje jako na ledu a když bláto uschne a rozjezdí se, tak to strašně práší.“

„Co je na tom úklidu špatného?“

„Co asi. Dřív to jednou za čas shrábnul její syn s lehkým skrejprem za traktorem. Za obecní peníze, samozřejmě! Jenže pan Zvánovec toho jejího syna vždycky předběhnul a objednal firmu, co to uklidila mnohem líp, rychleji a obecní pokladnu to nic nestálo. Chápete, ne? To se babě Radostové samozřejmě nehodilo, jelikož synáček nedostal prašule. Tak si chodila stěžovat na obec, že je cesta uklizená špatně, že má zaprášená okna – která si baba, mimochodem, neumyje celý rok – a hlavně, že by se její syn o cestu postaral líp.“

„A bylo to opravdu špatně počištěné?“

„I kdeže! Mrzely jí jen ty prachy, co obec ušetřila. Její syn potřebuje každou korunu, však dost chlastá a hází dukátky v Praze do automatů...“

„Aha. V hospodě mi říkali, že pan Zvánovec zmizel už před tím požárem. Víte o tom něco?“

„Kdy zmizel – nevím. A vůbec, proč to chcete vědět? Tedy, z jakého titulu se o to pojišťovna zajímá?“ nakrčil nos, jako by zapomněl, co jsem mu už řekl.

Rozhodl jsem se být trpělivý.

„Mám za úkol vypracovat závěrečnou zprávu pro pojišťovnu, aby byl případ uzavřen. Jenže moji předchůdci, co šetřili požářiště a okolnosti požáru, mi nezanechali dostatečné podklady. A já musím tím pádem některé věci upřesnit.“ Na důkaz svých slov jsem vyndal průkaz, kterým mě vybavil Nikitin, a podal jsem mu ho.

„Vy jste fakt od pojišťovny?“ Nerozhodně otáčel v rukou jak navštívenku, tak průkazku. „Hm. A víte, že jsem si myslel, že jste buď policajt anebo nějakéj tajnej a za pojišťováka se jen vydáváte? Před vámi tady už byli lidé od vás, dobře si na ně vzpomínám. Nejdřív tu byly dvě ženské od vás. Ty se mi nepředstavily, přijely taxíkem a zastavily se támhle. Nebyly tu ale poprvé... Takže padly rovnou na mě. Řekl jsem jim to samé, co vám, ale nezdržely se, jen udělaly spoustu obrázků spáleniště a odjely s tím, že se ještě vrátí. No, nevrátily se... Pak se tu celé léto nikdo neobjevil, až někdy v zimě přijela vyfiknutá slečinka v malém autě a s lyžemi na střeše. Představila se jako Málková, přijela s nějakým uhlazeným panem Nikitinem. Měla na sobě běžovou kombinézu a říkala v podstatě to samé co vy. A taky, že se vrátí. Jenže místo ní přijel na konci ledna jiný uhlazený úředník, nějaký pan Kartuška. Ten přijel autobusem, byl hrozně nervózní, byla mu zima, nastydnul a chodil v hospodě pořád čůrat. Promluvil akorát se mnou a s doktorem Plavčicem.“

„Á, nové jméno. Kdo je doktor Plavčic?“

„Býval to vesnický doktor. Před lety. Teď už je v důchodu. Pan Zvánovec se u doktora často stavoval a vedli spolu filozofické řeči, znáte to.“

„Byli přátelé, kamarádi?“

„To bych neřekl. Vykali si, i když nad něčím hloubali. To víte, já těm jejich učenejm řečičkám moc nerozuměl. Doktor by vám možná řekl víc.“

„Chápu. Ten můj nastydlý kolega Kartuška, ten tu byl taky jen jednou, jak jste říkal?“

„Ne, ne, byl tu myslím třikrát, co si tak vzpomínám. Naposledy tu byl v březnu, jo, před pěti měsíci. Byl už docela zdravý. To sem přijel s dalším vaším kolegou. Bylo zvláštní, jak se oba titulovali – pane vy..., he, he. Říkali si: Pane Kartuško! Pane Rýdle! Div, že se při tom jeden druhému neukláněli. Ten pan Rýdl tu byl ještě asi dvakrát, ale s nikým nemluvil, jen ohledával spáleniště, fotografoval, odebíral vzorky a tak.“

„A pak už nikdo od nás z pojišťovny nepřišel?“

„Mezitím sem jezdili různý lidi, z ministerstva, z odboru pro životní prostředí, pak tu byl nějaký šasek z ekologický organizace a ještě pár úředníků. Samí bílý límečky...“

„A pak už nikdo?“

„Naposledy..., teď je začátek srpna, no..., někdy začátkem června sem přijel se skupinou dělníků váš kolega a představil se jako Lancoš. Vyptával se mě na přípojku vody, proudu a odpadu. Nechal celý pozemek uklidit a oplotit dvoumetrovým pletivem. Byl jste tam? Je to odsud sto metrů ze zahrady...“

„Ještě ne.“

„Ono tam stejně nic není k vidění. Největší cenu má teďka to oplocení – kromě pozemku, samozřejmě. Je v něm brána z trubek a je zavřená na řetěz. Dělníci to všechno uklízeli..., no, dobrý týden, odvezli ze spáleniště všechn materiál, vybagrovali to až na sklepy a zavezli. Přehodili přes spáleniště zelenou plachtu, ukotvili ji a zavřeli bránu na petlici.“

„Pan Lancoš se tu už neobjevil?“

„Byl tu celou dobu, co pracovali dělníci. No, a pak s nimi asi odjel...“

„Nikdo jiný už z pojišťovny nepřišel?“

„Ne, až teď vy.“

„Že si to všechno tak dobře pamatujete?“

„Mám paměť na jména a na ksichty. Víte, já si maluju lidi, se kterými jsem aspoň chvíli mluvil, a rád k obličejům přiřazuji jména. Taky to některým fouňům není po chuti, když se jich ptám na jméno.“

„To je super! Tak díky.“

Už-už jsem se zvedal ze židle.

„Ale počkejte, já vám to ještě nedopověděl! Byli tu ještě dva lidi, kteří se ale nikoho na nic nevyptávali.“

„Ale! To mě zajímá, povídejte! Úředníci?“

„Kdoví. Krátce po tom požáru se tady motala spousta cizích lidí, hasiči, záchranáři, bezpečáci, policajti a všelijací experti. Víte, při tom hašení tu bylo taky pár televizních štábů, natáčeli stržení stěn a likvidaci střechy – to víte, solární panely. A vyptávali se... Pak všechno naráz utichlo a motali se kolem jen ti lidé od vás a nějakí posuci v kombinézách, prý že odebírají kontaminovanou půdu. A před měsícem, to už byl pozemek oplocený, sem přijel chlápek v dodávce. Zpočátku jsem si myslel, že je to taky reportér. Ale tohle nebyl ten případ. Taky si všechno fotil, a navíc měřil laserovým dálkoměrem. To bylo divné. Uvažoval jsem nakonec, že je z nějaké realitky a chce pěkně zatepla parcelu